

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): oponenta

Práci hodnotil(a): PhDr. Miloš Ševčík, Ph.D.

Práci předložil(a): Michaela Švejdová

Název práce: Estetické názory Friedricha Nietzscheho

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Text bakalářské práce je zvláštní, po obsahově i formulačně zcela neuspokojivém úvodu následují formulačně i myšlenkově pozoruhodně vyspělé kapitoly. Tyto kapitoly míří směrem, který se z úvodu nedá ani odhadovat. Kladou však zároveň před čtenáře některé otázky, které by rád nechal autorku zodpovědět. Přes svou formulační a myšlenkou nesjednocenost však samotný text představuje splnění zadaného úkolu.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Čtenář musí být nejprve překvapen až zděšen formulační úrovní úvodu bakalářské práce. Na s. 5 se například uvádí: „To, jak skrze umění Nietzsche vyjadřoval své filosofické názory, bude podrobně ukázáno v celém rozsahu práce a uvedeny i konkrétní příklady. (viz Wagner)“ Autorka si – i přes upozornění školitele – pravděpodobně neuvědomuje, že tato věta zní, jakoby předpokládala nějakou Nietzscheho uměleckou tvorbu, kterou samotný Nietzsche využívá k vyjadřování svých názorů. Takový dojem je ostatně dalšími větami podporován. Například: „Třetí kapitola se zaměřuje na hudbu a poezii a jejich význam v Nietzscheho díle.“ (s. 3) Dalo by se však poukázat na obsahovou a formulační defektnost téměř jakékoli vědy z úvodu práce. Tyto nedostatky úroveň práce citelným způsobem snižují. A to i z toho důvodu, že se z úvodních formulací nedá odhadnout směřování dalšího textu práce. Disparátnost úvodu a dalšího textu však vede i některým obsahovým nedorozuměním. Například se explicitně hovoří o Nietzscheho filozofickém „systému“ (s. 6), téměř vzápětí se však poukazuje na to, že Nietzschemu je pojetí filozofie jako „systematické“ vědy „cizí“. (s. 7)

Kapitoly bakalářské práce, které následují po naprosto nevydařeném úvodu, však zajímavým, analytickým způsobem přistupují k Nietzscheho spisům *Zrození tragédie z ducha hudby* a *Nečasové úvahy*. Směřují nejenom k představení povahy Nietzscheho pojetí apollinského a dionýského principu, ale zejména k Nietzscheho zachycení jejich vzájemného vztahu. Z tohoto důvodu se text zaměřuje zvláště na Nietzscheho pojetí umělce, v němž k takovému spojení dochází, a zvláště na Nietzscheho úvahy o Wagnerovi. Směřování těchto kapitol není zcela přehledné, dochází v něm k některým odbočkám a návratům (zejména kapitoly 3.1. a 3.2.). Přes tuto částečnou nepřehlednost však práce nabízí zajímavý, až originální pohled na Nietzscheho ranou filozofii umění. Poměrně náročný text bakalářské práce však některé otázky otevírá a nedává na ně čtenáři dostatečnou odpověď. Právě na tyto otázky, které načrtávám níže, by měla autorka práce odpovědět při obhajobě.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Po formální stránce je práce vytvořena uspokojivým způsobem. Jen upozorňuji na to, že některé údaje se v odkazech do literatury v poznámkách pod čarou nadbytečně opakují. Není zapotřebí opakovat název práce, ze

kteře se čerpá, na kařždě nové stránce znovu. Upozorňuji, že výběr *O životě a umění* se nedá považovat za Nietzscheho dílo. (s. 6)

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce je pozoruhodně nesourodým textem, který jakoby vytvořili dva autoři (dvě autorky). Po nepřijatelném úvodu následuje v podstatě velice kvalitní text, který je samotným pokusem o interpretaci Nietzscheho názorů ve vybraném období.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Na s. 13 se dosti nejasně uvádí, že určitým problémem se ve spojitosti s hudbou zabývali také Schiller a Schopenhauer. Prosím autorku o přesné určení tohoto problému a popis rozdílnosti mezi přístupy k tomuto problému u Schillera Schopenhauera a přístupem Nietzscheho, který – jak se v práci uvádí – přístupy těchto autorů předkládá a komentuje.

V bakalářské práci se opakovaně hovoří o „individuaci“ (s. 24, 31, 32, 34). Kontext používání tohoto termínu se mi však jeví jako zvláštní, či přinejmenším nesamozřejmý. Termín je v textu používá pro charakterizaci postavení umělce, nikoli však v souvislosti s charakterem apollinského principu, v níž je tento termín používám ve *Zrození tragédie z ducha hudby*. Prosím autorku o detailní výklad smyslu tohoto termínu.

V textu je opakovaně používána metafora „hologramu“ (s. 8) a „holografu“ (s. 33) pro vystižení role či povahy uměleckého díla ke vztahu kosmických sil či principů. Práce však nabízí i tuto pozoruhodnou pasáž: „Systém souvislosti mezi jednotlivými druhy umění v Nietzscheho interpretaci by mohl být přirovnán k nějakému světelnému zdroji, před nímž se nachází řada filtrů. Samotným zdrojem je příroda, prazákladní dionýská jednota a podstata. Pohlédneme-li na něj skřze jediný filtr (apollinský princip), zjeví se jako hudba. Další filtr působí vnímání hudby jako poezie. Ta je dále vnímání jako obraz, který rodí epiku či plastiku. Dá se říci, že tímto způsobem míra vůle „ředí“ podstatu, přidává do ní více subjektivity.“ Prosím o podrobnější vysvětlení jednotlivých částí tohoto poněkud enigmatického interpretačního návrhu. Zejména prosím o objasnění, proč se filtrem apollinského principu podstata jeví jako hudba, když je apollinský princip duchu hudby nepřátelský. Dále prosím o přiblížení povahy jednotlivých „filtrů“ na dalších úrovních a jejich odlišností.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově):

Je zřejmé, že výsledná klasifikace se musí odvíjet od úrovně obhajoby. V současné chvíli se přikláním k hodnocení stupněm dobře.

Datum: 20. 5. 2017

Podpis:

